

L'euroregió demana pas

D'acord amb un determinat corrent d'opinió, qualsevol crisi pot ser vista com una oportunitat. El lema, que podria ser vist com una frivolidat pels milers de persones que en pateixen els estralls en primera persona, té tot el seu sentit si atenem a alguns dels fenòmens que darrerament s'han esdevingut en el panorama geoestratègic valencià. Ha fet falta que es produïra la pitjor crisi en la història recent dels valencians perquè les classes dirigents indígenes abandonaren el discurs anticatalanista i abraçaren la lògica econòmica, una lògica que diu que, en un escenari de globalització, és millor aliar-se amb els teus veïns que no donar-los l'esquena. Després d'anys en què la classe política i econòmica s'ha deixat dur per la visceralitat que emanava del palau de la Generalitat, l'emergència econòmica ha desarborat l'argumentari contra els veïns del nord. Acomplert el recanvi de l'inquilí de la plaça de Manises, només ha fet falta que la crisi s'agreuja perquè les classes dirigents abracen una idea que feia temps que es reivindicava des d'alguns fòrums minoritaris: això és, que la col·laboració econòmica i política amb Catalunya és imprescindible per a ser competitius i posicionar-se en els mercats internacionals.

Finiquitada i soterrada aquella entelèquia anomenada Eix de la Prosperitat (recorden, un eix de què formaven part Madrid, País Valencià i Illes Balears) s'imposa l'eix de la lògica, aquell que està fonamentat en la similitud entre els teixits productius, empresarials, comercials i d'infraestructures entre el Principat i el País Valencià. Seny enfront d'ocurrències; realitat enfront de propaganda.

Fer pinya. L'etapa de desgel va començar fa aproximadament dos anys, coincidint amb el debilitament de la figura de Francisco Camps. Fins aleshores, les relacions entre el món empresarial valencià i català havien estat bones, però sempre s'havien mantingut fora dels focus, atès que la geoestra-

L'euroregió, una denominació proscrieta durant l'etapa de Francisco Camps al capdavant de la Generalitat Valenciana, s'ha reincorporat a l'agenda política i econòmica. Empresaris i polítics en tornen a parlar sense embuts. Finiquitada l'etapa dels discursos visceralment anticatalanistes, el clam a favor d'una major col·laboració guanya adeptes.

tègia del Consell apuntava a l'aliança amb Madrid i Balears. La imputació del president de la Generalitat i la consegüent baixada als inferns va deixar via lliure al món empresarial valencià per reforçar l'aliança amb els col·legues catalans, en un moment en què Brussel·les estava a punt de deliberar a propòsit de la prioritat o no del corredor mediterrani. Les trobades entre les cambres de comerç, primer, i les organitzacions empresarials, després, es van fer habituals. La reivindicació compartida a favor de l'eix ferroviari va fer públiques i notòries unes relacions que en el passat s'havien mantingut, molt a consciència, entre bambolines. Ara, valencians i catalans feien pinya a favor del tren. El canvi al capdavant de la Generalitat, el juny de 2011, va contribuir a reforçar definitivament els lligams.

Des d'aleshores, la sensació de germanor entre el món empresarial, econòmic i polític no ha fet més que enfortir-se. Les trobades entre empresaris han esdevingut cosa ben habitual i els encontres entre els presidents i els seus respectius equips s'han incorporat a l'agenda amb naturalitat. La sintonia és tan bona que fins i tot a banda i banda de la Sénia comença a parlar-se sense complexos de la idea de configurar una euroregió, una possibilitat que en el passat va estar proscrieta per la Generalitat Valenciana. La idea, al capdavant, no és nova: durant el seu mandat Pasqual Maragall va tractar d'incorporar el País Valencià a l'euroregió de Pirineus-Mediterrània, però el president Camps s'hi va resistir reiteradament, adduint que la iniciativa del socialista només tenia interessos electoralistes. Segons Camps, l'euroregió de Maragall —a què sí que es van incorporar les Balears, Aragó i la Catalunya Nord— responia a “una nova forma de centralisme” que no tenia “res a veure amb la Constitució”.

Allò que el tren va unir. Quasi una dècada després, el món econòmic i polític valencià ja no se sent tan allunyat d'aquesta iniciativa. Els bons resultats que ha donat l'aliança en el cas de la reivindicació ferroviària han fet veure al món econòmic i empresarial els beneficis de treballar plegats. En aquest context, s'obri pas la idea de crear una euroregió. La idea no té una formulació institucional, però cada volta són més les veus que es mostren pròximes a aquest tipus de plantejaments territorials. Al capdavant, Catalunya i el País Valencià són dos territoris que comparteixen un dinamisme i un teixit empresarial molt similars (format majoritàriament per pimes), una vocació exterior molt consolidada i una mateixa necessitat per a reforçar les seues infraestructures de transport (en especial els ports i les connexions ferroviàries) per tal de convertir-se en la porta d'entrada de les mercaderies asiàtiques. Són moltes més les coses que les uneixen que no les que les separen.

L'última mostra de la bona sintonia que impera entre catalans i valencians la vam tenir el passat 22 de gener amb motiu de la celebració de la jornada “L'eix Castelló-Tortosa-Tarragona”,

FRANCS I CAMPS

Un moment de la jornada organitzada per l'Institut Ignasi Villalonga al castell de Peníscola el passat 22 de febrer.

que va organitzar l'Institut Ignasi Villalonga a Peníscola. La cita tenia per objectiu declarat reclamar l'efectiu enllestiment del corredor mediterrani ferroviari, si bé el cert és que al final la idea que realment traspua fou la de traçar estratègies conjuntes entre catalans i valencians que vagen més enllà de les infraestructures.

Potser qui ho va formular amb més claredat fou el conseller de territori i sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, Santi Vila. A Peníscola, i davant d'un auditori de vora 200 persones procedents de tot l'eix mediterrani, Vila va fer una crida a "superar la barrera dels límits administratius i avançar cap a la creació d'una euroregió". "Fa anys que Europa ens diu que el desenvolupament implica necessàriament la cooperació", va fer present el conseller català, alhora que recordava "el gran potencial" de les característiques comunes en matèria econòmica, comercial, territorial i d'estil de vida. "Hem de consolidar-nos com una de les regions europees importants", va apuntar.

Immediatament, la consellera valenciana de Territori i Medi ambient li va prendre el testimoni. Isabel Bonig va reconèixer que "hem d'aprendre dels errors del passat" en una clara al·lusió al temps en què el País Valencià li ha donat l'esquena al seu veí del nord. Segons la consellera, ha arribat el moment de "començar a dissenyar el futur", la qual cosa comporta "aprofitar sinergies per tal de formular una gran macroregió". "Units aconseguim més que separats", va apuntar Bonig.

Abans que Santi Vila i Isabel Bonig prengueren la paraula, el nou president de l'Institut Ignasi Villalonga, Antoni Serra Ramoneda (qui substitueix en el càrrec Ferran Villalonga) havia insistit en una idea que la institució que ell ara representa fa temps que té assumida. "Sembla que aconseguirem que el corredor mediterrani siga una realitat –va apuntar–. Assolit això, cal plantejar-se si no ha arribat el moment de posar una nova peça al teler: Cal aprofitar les complementaritats i donar un impuls a aquesta àrea per tal d'esdevenir un centre important a Europa".

Els grans empresaris s'hi sumen.

Els arguments escoltats a Peníscola anaven en la línia del que una setmana abans, en aquest cas a Tarragona, havien manifestat el Cercle d'Economia i l'Associació Valenciana d'Empresaris (AVE). Tots dos *lobbies* van aprovar el passat 13 de febrer l'anomenada Declaració de Tarragona, un document que si bé no esmenta en cap moment la paraula euroregió, hi fa referències velades i va més lluny del que mai havia anat cap organisme d'aquells que en diríem pertanyents a l'*establishment*. "A mesura que l'economia es fa més global resulta indispensable conformar entorns interregionals amb capacitat per a competir en aquesta nova escala global", apunta la Declaració de Tarragona, que esmen-

Santi Vila: "Cal superar la barrera dels límits administratius"

A l'esquerra, la consellera Isabel Bonig parla al costat del conseller Santi Vila. A la dreta, el nou president de l'Institut Ignasi Villalonga, Antoni Serra Ramoneda, acompanyat pel president sortint, Ferran Villalonga, i el secretari de la institució, Eliseu Climent.

El succedani del tercer carril

La cimera que el passat 22 de febrer organitzà l'Institut Ignasi Villalonga al castell de Peníscola (Baix Maestrat) va servir per a reunir representants de les institucions, universitats, cambres de comerç, ports i patronals de banda i banda de la Sénia. Durant l'acte, vora una trentena de persones prengueren la paraula per demanar cohesió als polítics a l'hora de reclamar davant Madrid la prioritat del corredor mediterrani ferroviari. L'elecció del lloc no havia estat casual: entre Castelló i Tarragona (més concretament entre Vandellòs-Tarragona) hi ha l'únic tram ferroviari de tot el corredor mediterrani amb una sola via, és a dir, un sol carril per als trens d'anada i tornada. Només ara, després de molts anys de reivindicació, el Ministeri de Foment s'ha decidit a solucionar aquest coll d'ampolla que de fa anys escanya aquest eix de comunicació. L'acte organitzat per l'Institut Ignasi Villalonga va servir per a recordar al ministeri que la classe empresarial catalana i valenciana estan atentes a les promeses inversores del departament que dirigeix Ana Pastor.

A més, la jornada organitzada per l'Institut Ignasi Villalonga va posar de manifest que el món empresarial continua reclamant el corredor mediterrani amb totes les seues prestacions. Així ho van manifestar, per exemple, Josep González, de la Pimec de Catalunya o Pedro Riaza,

secretari general de la patronal taulellera Ascer, per a qui el tercer carril només pot ser una solució transitòria fins l'assoliment d'una solució definitiva. La intenció del ministeri és implantar d'ací a 2015 el tercer carril, això és, introduir un tercer fil en les vies ara ja existents de manera que per una mateixa via puguem circular indistintament un tren amb ample ibèric i un d'ample europeu. Tanmateix, això no satisfà completament els empresaris, que reclamen un corredor mediterrani ferroviari amb tots els seus atributs: això és, la construcció d'una nova plataforma de dos vies d'ús exclusiu per a mercaderies amb ample europeu. D'aquesta manera, diuen, el trasllat de mercaderies deixarà d'estar supeditat, com passa ara, al transport de passatgers, ja que cadascun utilitzarà vies diferents de l'altre. "El que no pot ser és que continuem compartint les vies i que només les tinguem disponibles en les hores que els passatgers les deixen buides", va apuntar Pedro Riaza, d'Ascer. Això no obstant, el Ministeri de foment no sembla disposat a atendre immediatament aquesta reivindicació. El director general del ministeri, Manuel Niño González, va deixar clar que foment no té previst escometre la construcció del corredor mediterrani a curt termini perquè "els fluxos ara existents" no ho justificarien tenint en compte els recursos públics disponibles.

Isabel Bonig: "Units aconseguim més que separats"

ta directament els exemples que cal seguir de les euroregions del Bàltic i el Danubi. El text posa de manifest les semblances i les sinergies existents en-

tre els teixits empresarials, industrials i d'investigació de Catalunya i el País Valencià. D'aquesta constatació, el Cercle d'Empresaris i AVE fan una crida a la col·laboració mitjançant l'aplicació d'"una estratègia macroregional". "En la zona sud europea, l'eix del mediterrani podria ser la base d'una reflexió estratègica semblant [a la del Bàltic i el Danubi], assentada sobre la integració i la cohesió territorial, sense necessitat

de nous ens o recursos econòmics, es tracta tan sols de conjuntar esforços, unir objectius i integrar polítiques", diu el text de la Declaració de Tarragona, que porta per títol l'eloqüent nom d'"El corredor mediterrani: més que una infraestructura". Potser sí que tenen raó els qui diuen que tota crisi comporta una oportunitat...

Violeta Tena